

Duurzaam beleggen in de kluseconomie

De kluseconomie is goed voor het zakenleven, maar is het ook goed voor wie de klusjes doen?

Hilde Jenssen, Head of Fundamental Equities at Nordea Asset Management

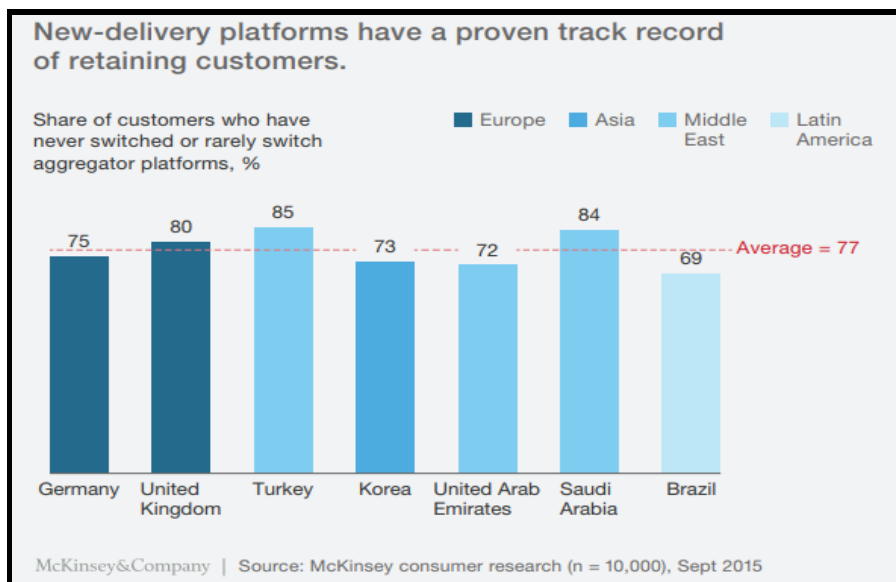

Als u uit de Generatie X komt of een babyboomer bent, staat een werkomgeving voor u waarschijnlijk gelijk met een kantoorgebouw en een draaistoel. Maar behoort u daarentegen tot de millenniumgeneratie, dan vult u het concept 'werk' mogelijk helemaal anders in. De nieuwe technologieën hebben het traditionele bedrijfsmodel zodanig veranderd dat freelance werk, of 'klusjes doen', snel de nieuwe norm aan het worden is. Volgens het Bureau of Labor Statistics, het Amerikaanse bureau voor statistieken over de arbeidsmarkt, waren er in 2017 in de VS 55 miljoen zogenaamde 'gig workers'.¹ Dat is zo'n 34% van de Amerikaanse beroepsbevolking, een cijfer dat naar verwachting zal toenemen tot 43% in 2020. Volgens een recent rapport van McKinsey zou de klusjeseconomie wel eens de grootste structurele verschuiving op de arbeidsmarkt kunnen betekenen sinds de industriële revolutie. De geschiedenis leert ons dat dit soort ingrijpende veranderingen grote kansen bieden aan wie in de juiste positie verkeert om die te benutten. Ongetwijfeld zullen slimme beleggers van dat veranderende model kunnen profiteren. Wij zijn van mening dat de kluseconomie interessante beleggingsmogelijkheden kan opleveren voor duurzame beleggers.

¹ International Labour Organization, "Helping the gig economy work better for gig workers"

Verstoorde waardeketens

De levering van voedsel is een mooi voorbeeld van de manier waarop de klusjeseconomie de traditionele waardeketens door elkaar schudt. Klanten die naar nieuwe, online platforms kijken om hun voeding te laten leveren, hebben andere behoeften en verwachtingen dan de traditionele klant van een pizzeria. Tijd is van cruciaal belang: de leveringsnelheid is de grootste variabele in de klantentevredenheid. Gemiddeld noemt 60 procent van de consumenten in alle markten dat een essentiële factor. Het overgrote deel van de bestellingen wordt bij de klant thuis (82%) en in het weekend (74%) geplaatst, waardoor ploegendienst een basisvereiste wordt voor de chauffeurs². Leveringsplatforms personaliseren de bestelervaring door relevante gegevens van de klant op te slaan om de klantenbinding te versterken. Zodra klanten zich aanmelden op een platform, gaat 80 procent nooit of zelden nog naar een ander platform. Dat betekent dat het sterkste merk dat in de kortst mogelijke tijd de meeste klanten ertoe kan verleiden een account aan te maken, vaak op lange termijn aan het langste eind zal trekken.

Maar als we in die trend beleggen, moeten we er ook voor zorgen dat de rechten van die freelancers gevrijwaard blijven. Wat gebeurt er als een job voor het leven een job voor een dag wordt? Zelfstandige onderaannemers worden niet behandeld zoals werknemers: ze krijgen geen betaalde vakantie en ziekteverlof, ze moeten zelf instaan voor hun ziektekostenverzekering en zelf sparen voor hun pensioen. Freelancers hebben misschien wel de flexibiliteit om hun eigen werkuren te bepalen, maar ze hebben geen betaald ziekteverlof of vakantie. Het gebrek aan werkzekerheid staat hooggeplaatst op de lijst van nadelen. De regels en wetten voor de nieuwe kluseconomie worden nog volop uitgewerkt, en niet alle bedrijven lopen even hoog op met de rechten van de mensen die voor hen werken. Voor beleggers is het dus belangrijk te weten hoe een bedrijf omgaat met de mensen die voor hen werken, want dat zal onvermijdelijk ook een invloed hebben op de algemene prestaties van die onderneming.

² McKinsey & Company, 'The changing market for food delivery', November 2016

Twee benaderingen in het segment van thuisbezorgde maaltijden: Delivery Hero versus Takeaway.com.

We zien twee heel verschillende bedrijfsmodellen: het ene is duurzaam (Takeaway.com), het andere niet (Delivery Hero). Takeaway.com is een toonaangevend online voedselleveringsplatform dat actief is in tien Europese landen en Israël. Het hoofdkantoor van de onderneming bevindt zich in Nederland, waar de rechten van werknemers goed beschermd zijn. Het bedrijf heeft strategisch gekozen voor een duurere loonkostenbasis, om een betere algemene kwaliteit en een duurzame bedrijfsvoering te garanderen. Delivery Hero, een van de grootste online bestel- en leveringsplatforms voor voeding, geeft daarentegen de prioriteit aan groei. Het bedrijf breidt snel uit op de wereldmarkten, ook in Azië, waar werknemers veel minder bescherming genieten. In september 2018 riep de internationale federatie van transportarbeiders Delivery Hero op zijn activiteiten in Australië stop te zetten nadat het daar geen lonen en belastingen had betaald. Het belangrijkste risico is volgens ons dat de onderneming overheidscontroles naar de behandeling van haar werknemers riskeert, wat de kosten in verband met arbeid voor de onderneming de hoogte in zou kunnen jagen. En daar heeft zij in haar huidige strategie geen rekening mee gehouden.

Het analytische STARS-kader van Nordea: beleggen in klusjes die goed zijn voor wie ze uitvoert

Bij Nordea gebruiken we het STARS-kader om na te gaan wat de belangrijkste ESG-risico's zijn die gepaard gaan met de kluseconomie. Onze STARS-fondsen beleggen alleen in ondernemingen die aan de ESG-normen van Nordea beantwoorden. Om dat te waarborgen, onderzoeken onze ESG-specialisten bedrijven op kritieke ESG-thema's zoals arbeidsbeleid en werknemersvergoedingen, en kennen ze die bedrijven daar een score voor toe. Daarnaast voeren zij een grondige analyse uit op basis van gegevens die afkomstig zijn van verschillende bronnen (bijvoorbeeld gegevens die door het bedrijf, gespecialiseerde ESG-gegevensverstrekkers, internationale organisaties en niet-gouvernementele organisaties worden gepubliceerd). Al die stappen samen leveren dan een intern geëvalueerde ESG-score op (A/B/C). De score is een gecombineerde maatstaf die weergeeft hoe goed een bedrijf volgens Nordea Asset Management is gepositioneerd ten aanzien van ESG-risico's en -opportuniteiten. Het beleggingsteam neemt de belangrijkste risico's vervolgens op in de bedrijfsspecifieke waarderingsmodellen, waarin onder meer wordt gekeken naar de verloningsstructuur, de genderdiversiteit en de risico's op het gebied van regelgeving.

De analyse wordt opgevolgd met bezoeken ter plaatse en concrete engagementen. In het geval van Takeaway.com onderschat de markt volgens ons de groei en de rentabiliteit van het bedrijf op langere termijn, aangezien het kan rekenen op een goede vraag en een aantrekkelijke operationele hefboom. Op dit moment bevindt het bedrijf zich in een vroeg ontwikkelingsstadium en maakt het geen winst. Daardoor kan het eindresultaat nog alle kanten uit en houdt het risico's in. Toch is Takeaway ons inziens zeer goed gepositioneerd in het licht van de veranderende consumptiegewoonten en is het een interessante belegging. Aandelen worden overigens maar in de beleggingsportefeuille van de Nordea-fondsen opgenomen wanneer het beleggingsteam overtuigende argumenten heeft wat de waardering betreft. In combinatie met het duidelijke arbeidsbeleid van Takeaway.com en de sterke koppeling tussen de KPI's en de arbeidsomstandigheden, is dit een aantrekkelijke kandidaat om te worden opgenomen in ons Nordea 1 - European STARS Fund.

De kluseconomie blijft groeien en dat heeft grote gevolgen voor de werkenden, de bedrijven en de beleggers. Het potentieel voor werkenden en beleggers is groot, maar er is een slim en doeltreffend beleid nodig om de beide groepen te beschermen en om het potentieel van die belangrijke technologische evolutie waar te maken.

Nordea Asset Management is de functionele naam van de vermogensbeheer business, uitgevoerd door de juridische entiteiten Nordea Investment Funds S.A. en Nordea Investment Management AB ("rechtspersonen") en hun filialen, dochterondernemingen en vertegenwoordigingskantoren. Dit document is bedoeld om de lezer te informeren over de specifieke capaciteiten van Nordea. **Dit document is niet bedoeld als investeringsadvies (of standpunten of meningen vermeld in dit document)** noch bevat het aanbevelingen om te investeren in een financieel product, investeringsstructuur of instrument, een transactie aan te gaan of af te wikkelen of om deel te nemen in een bepaalde beleggingsstrategie. Dit document is geen aanbod om te verkopen, of een verzoek van een aanbod om een effect te kopen. Elk van deze verzoeken mag enkel via een "Biedingsbericht" gemaakt worden, of via eender welke gelijkwaardige contractuele overeenkomst. Bij gevolg zal de hierin bevatte informatie in zijn volledigheid vervangen worden door een Biedingsbericht of een contractuele overeenkomst in zijn finale vorm. Elke beleggingsbeslissing zou daarom enkel gebaseerd mogen zijn op de finale juridische documentatie, zonder limitering en als toepasbaar, Biedingsbericht, contractuele overeenkomst, elke relevante prospectus en de het laatste essentiële beleggersinformatie document (indien van toepassing) met betrekking tot de belegging. De geschiktheid van een belegging of strategie zal afhangen van de volledige omstandigheden en de doelstellingen van een belegger. Nordea Investment Management AB adviseert beleggers onafhankelijk bepaalde beleggingen en strategieën te evalueren, evenals moedigt aan om het advies van onafhankelijke financiële adviseurs te raadplegen als dit relevant is voor de belegger. Alle producten, effecten, instrumenten of strategieën besproken in dit document zijn mogelijk niet geschikt voor alle beleggers. Dit document bevat informatie die uit verschillende bronnen voortkomt. Terwijl de informatie hierin correct geacht wordt, kan er geen representatie of garantie op volledige correctheid of volledigheid van deze informatie gegeven worden en beleggers zouden andere bronnen moeten raadplegen om tot een goed geïnformeerde beleggingsbeslissing te komen. Toekomstige beleggers of tegenpartijen worden geacht hun professionele belastings, juridische, boekhoudkundige of andere adviseur(s) te raadplegen met betrekking tot elk mogelijk effect van elke belegging die zij zouden kunnen maken, inclusief de mogelijke risico's en voordelen van zo'n belegging. Toekomstige beleggers of tegenpartijen dienen de potentiële belegging volledig te begrijpen en verzekeren dat ze een onafhankelijke beoordeling van toepasbaarheid van deze potentiële belegging gemaakt hebben, enkel gebaseerd op hun eigen bedoelingen en ambities. Beleggingen in derivaten- en wisseltransacties kunnen onderhevig zijn aan belangrijke schommelingen, die invloed kunnen hebben op de waarde van een belegging. **Aan beleggingen in opkomende markten is een hoger risico verbonden. Er kan geen garantie gegeven worden dat het beleggingsdoel, de beoogde rendementen en de resultaten van een beleggingsstructuur worden behaald. Beleggingen in aandelen en schuldbewijzen, die door banken zijn uitgegeven, kunnen onderworpen zijn aan het risico van het bail-in mechanisme (dat wil zeggen dat aandelen en schuldbewijzen kunnen worden afgeschreven om ervoor te zorgen dat de meest onverzekerde schuldeisers van een instelling passende verliezen dragen) zoals voorzien in EU-richtlijn 2014/59 / EU.** Nordea Asset Management heeft besloten de kosten voor research te dragen d.w.z. zulke kosten zijn gedekt door bestaande aan kosten gerelateerde overeenkomsten (Management-/Administratie-Vergoeding). Uitgegeven en gemaakt door de juridische entiteiten van Nordea Asset Management. De juridische entiteiten worden erkend en zijn onder toezicht van de financiële toezichthouder in Zweden, Finland en Luxemburg respectievelijk. De filialen, dochterondernemingen en vertegenwoordigingskantoren van de rechtspersonen zijn erkend en gereguleerd door de lokale financiële toezichthoudende autoriteit in hun respectievelijk land van domiciliëring. Bron (tenzij anders vermeld): Nordea Investment Funds S.A. Tenzij anders vermeld, zijn alle standpunten die van de juridische entiteiten van Nordea Asset Management en een van de filialen, dochterondernemingen en ertegenwoordigingskantoren van de rechtspersonen. Dit document mag niet worden gereproduceerd of verspreid zonder voorafgaande toestemming. De omvang van fiscale voordelen en verplichtingen is afhankelijk van persoonlijke omstandigheden en kan in de toekomst veranderen. © De rechtspersonen van Nordea Asset Management en een van de filialen, dochterondernemingen en vertegenwoordigingskantoren van de rechtspersonen.

